

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

03 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

judecând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul în anulare declarat de către adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, împotriva sentinței Tribunalului militar al Frontului 2 Ucrainean din 28 iulie 1945, în cauza penală în privința lui,

Covaliov Vasiliu xxx, născut în anul xxx, originar și domiciliat la data condamnării în anul xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

15.05.2020 – 03.11.2020

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului militar al Frontului 2 Ucrainean din 28 iulie 1945, Covaliov Vasiliu a fost condamnat în baza art. 58-1 „b” Cod penal al RSFSR, la 7 ani închisoare cu executarea pedepsei în lagărul de reeducare prin muncă, cu interdicția drepturilor prevăzute de art.31 pct.”a-b” Cod penal al RSFSR pe un termen de 3 ani, fără confiscarea averii.

2. Potrivit hotărârii judecătorești menționate, s-a stabilit că Covaliov Vasiliu, efectuând serviciul militar în cadrul Armatei Roșii, a evadat din unitatea militară, intenționând să emigreze cu traiul în România.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare invocând prevederile art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în care solicită casarea hotărârii judecătorești nominalizate, cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Covaliov Vasiliu, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

3.1. În motivarea recursului a menționat că:

- probele administrate în cauza dată nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului în baza art.58-1 lit. b) din Codul penal al RSFSR - trădare de patrie;

- instanța de judecată la examinarea dosarului, a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului Covaliov Vasiliu, la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie;

- sentința de condamnare emisă în privința lui Covaliov Vasilii, este o încălcare flagrantă a drepturilor și libertăților fundamentale stipulate în Convenție și anume încălcarea dreptului la un proces echitabil, care conform art. 6 pct.44) din Codul de procedură penală reprezintă un viciu fundamental admis în cadrul examinării precedente a cazului, ce în mod direct afectează decizia adoptată.

4. Judecând argumentele recursului în anulare în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează, că acesta urmează a fi admis cu casarea hotărârii judecătorești atacate, încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului, din următoarele considerente:

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Conform art. 3 lit. a), art. 5², 5³ din Legea Republicii Moldova privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, inclusiv cele care au fost condamnate pentru „trădare de patrie”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, prin sentința Tribunalului militar al Frontului 2 Ucrainean din 28 iulie 1945, Covaliov Vasilii a fost condamnat în baza art. 58-1 „b” Cod penal al RSFSR, la 7 ani închisoare cu executarea pedepsei în lagărul de reeducare prin muncă, cu interdicția drepturilor prevăzute de art.31 pct.”a-b” Cod penal al RSFSR pe un termen de 3 ani, fără confiscarea averii.

Din conținutul sentinței rezultă că Covaliov Vasilii a fost judecat pentru trădare de patrie fără a fi indicate careva probe ce ar fi confirmat vinovăția lui. Erorile menționate instanța de recurs le apreciază drept viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care au afectat hotărârea atacată și care servesc drept temei de casare a sentinței în cauză.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Covaliov Vasilii în baza art. 58-1 „b” Cod

penal al RSFSR, cu casarea acesteia, iar în temeiul prevederilor art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, urmează a se dispune încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental, cu dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu art.435 alin.(1) pct.2) lit. b), 453 alin.(1), 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului militar al Frontului 2 Ucrainean din 28 iulie 1945 în privința lui **Covaliov Vasili** xxxxx, cu încetarea procesului penal pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală și reabilitarea acestuia în conformitate Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 03 noiembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena